

[Johannes Jensen.]

alt Fald faar de Lov til at betale Fragt og Porto, og de har ikke som ellers Adgang til at levere Varerne tilbage, hvis de ikke er tilfredsstillende, thi har man først modtaget og betalt Varerne, hænger man paa dem.

Vedrørende Spørgsmaalet om Handelsrejsende for udenlandske Firmaer har jo den højtærede Handelsminister gjort opmærksom paa, at man foreløbig bliver staaende ved de Bestemmelser, der er vedtaget i en særlig Lov. Jeg forstod den højtærede Minister saaledes, at han kunde tænke sig til sin Tid at foreslaa, at man fuldt ud fulgte Næringslovskommissionens Anvisning paa, hvordan Bestemmelserne herom bør være, men jeg vil dog meget anbefale, at man i den Henseende ser Tiden an, og jeg gaar ogsaa ud fra, at det er den højtærede Ministers Tanke ikke i en nær Fremtid at foreslaa Forandring i den Ordning, der nu er truffet; jeg tror, den er tilfredsstillende baade for de udenlandske Firmaer og for Handelsstanden her i Landet.

Fra Haandværkets Side har der været fremsat stærke Ønsker om, at naar en Haandværker førte fremmede, udenlandske Varer i sin Forretning, i sin Butik o. s. v., skulde disse være mærkede. Kommissionen har ikke ment at burde gaa med hertil, fordi dér opstaar store Vanskeligheder med Hensyn til Kontrollen, og fordi man mener, at det Arbejde, som udrettes af Foreningen Dansk Arbejde i Forbindelse med Foranstaltninger, som kan tænkes at blive truffet i Publikums Interesse, efterhaanden nok vil føre til, at det gaar op for det store Publikum, hvilke Varer der er danske, og hvilke der er udenlandske.

Endelig vil jeg gerne have Lov til at omtale et Spørgsmaal, som maaske i al Almindelighed har meget ringe Interesse, nemlig Spørgsmaalet om den særlige Ret, som Beboerne i Hammerum og Lysgaard Herreder har til at forhandle Husflidsprodukter. Det er jo en gammel Ret, og den har i sin Tid haft meget stor økonomisk Betydning for Befolkningen i disse Hedeegne, men Gang paa Gang har der fra Handelsstanden lydt Krav om, at denne Særet ikke burde bevares, idet man har ment, at den i for høj Grad skadede Handelsstanden, og at i det hele taget ingen virkelige Grunde talte for, at Beboerne i disse to Herreder skulde have en saadan Forret. Fra ingen Side vil man vel benægte, at denne Ret i Fortiden og maaske indtil den nyeste Tid har haft en økonomisk Betydning

for Befolkningen i disse øde Hedeegne, hvor Livsvilkaarene og de økonomiske Forhold var saa anstrengte, at man endogsaa i en vis Tid kaldte Hammerum Herred for „Jammer“ Herred eller „Jammerfuld Herred“. Men der er vel heller ingen Tvivl om, at nu har den ikke en tilsvarende økonomisk Betydning, selv om der endnu oprettholdes en Produktion af Husflidsprodukter derude, som ganske vist ikke staar paa Højde med det, man kendte i Steen Blichers Tid, og som han har beskrevet i „Æ Bindstouw“. Alligevel har den sikkert haft Betydning, maaske ikke for Egnen som saadan, men for de paagældende Personer og for hele den Stilling, de kom til at indtage i deres senere Liv. Jeg tror, at man kan dele de Folk, der gik omkring med Uldposen paa Nakken, i to Slags. Den ene Del er dem, der var Hold i, og som havde Held med sig, og mange af disse Folk finder vi nu omkring i de danske Købstæder som store Købmænd, der gennem deres Dygtighed og maaske ogsaa ved deres Sparsommelighed — de kom jo fra Egn, hvor man ikke var vant til at give Penge ud, før man havde vendt dem to Gange — har skabt sig saadanne Stillinger eller saadanne Virksomheder, at de nu er førende i den By, i hvilken de bor. Men jeg skal ikke nægte, at en anden Del og maaske den største Del af disse Folk er gaaet til Grunde under deres omværende Virksomhed, idet de igennem denne, naar de ikke har haft Heldet med sig, har faaet Ulyst til at vende tilbage til legemligt Arbejde. I Kommissionen er man ogsaa her gaaet Kompromissets Vej, idet man har aabnet en Mulighed for, at de paagældende kan fortsætte deres Virksomhed under Forudsætning af, at de er forsynet med Vandrebrev. Jeg skal i denne Forbindelse gøre opmærksom paa, at Antallet af dem, der nu gaar med Uldposer, synes at være stærkt faldende; det sidste Tal, vi har, er kun 25, hvilket jo ikke er noget stort Tal i Forhold til de mange, der i tidligere Perioder dyrkede denne Virksomhed.

Bestemmelserne om Salg paa Købestævner og Udstillinger har ogsaa været drøftet i Kommissionen. Vedrørende Salg paa Købestævner skal jeg, fordi jeg bor i en By, hvor vi har et Købestævne, gøre den enkelte Bemærkning, at paa disse Købestævner maa der absolut ikke finde Detailsalg Sted i egentlig Forstand, og denne Bestemmelse haandhæves saa godt, som det er muligt; men naturligvis forstaar man ved Detailsalg kun mindre Artikler, men derimod ikke f. Eks. store